

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

EERSTE DEEL

DERDE HOOFDSTUK

Edele en Lage Zielen

— Hier hebben de muren geen ooren, zei Blommaert toen beide mannen neerzaten.

— Jacob, weet gij wie er in de stad geweest is? vroeg Wybo.

— Ja... ik heb hem gesproken.

— Gesproken! Titelmans? Ge zijt toch voorzichtig geweest.

— O, Kasper tot lafheid toe... Maar zeg mij, hebt ge nieuws over Backereel?

— Men zegt, dat hij morgen de torture zal ondergaan.

— En dan veroordeeld tot 't vuur... of de galge, hernam Blommaert somber. Geroosterd of gesmacht ter meerdere eere Gods!

— Mogelijk is het een loos gerucht.

— Vlei u niet met ijdele hoop, Kasper! Backereel is rijk...

en de koning zal erven. Hij zal sterven... want de Oude-naardisten zijn gelijk alle Vlamingen zeer voorzichtig... o! zoo voorzichtig... zij blijven kalm en de Spanjaard vreest ons niet... hij veracht ons en waarlijk! hij heeft er ook reden voor.

— Wat kunnen wij doen!

— Niets, in 't geheel niets... de armen kruisen en toezien... of de handen in onschuld wasschen en zeggen: waarom hielp Backereel de armen en liet hij daardoor zien, dat hij geld had...

— Spreek ernstig, Jacob!

— 'k Zweer u, dat ik ernstig spreek... Denkt ge waarlijk, dat ik nog schertsen kan? Ik zou willen vervloeken... maar ik moet kalm zijn... ik ben ook rijk. We zullen voor Backereel bidden, Kasper... we zullen een mis voor hem laten lezen, als we mogen.

— Jacob, gij vertrouwt mij niet...

— Ik vertrouw mij zelven niet. Verraadt tegenwoordig de zoon niet den vader, een dochter de moeder, een ouder zijn kind!

— Waarom houdt ge u zoo gesloten tegen mij?

— Omdat « gij » u gesloten houdt tegenover mij!

Kasper, altijd waren we vrienden, maar Filips' vervloekte geest is reeds tusschen ons... wij veinzen voor elkander... We zullen binnenkort weer geschroeid kettervleesch rieken te Oudenaarde... en we zullen elkander onze gedachten verborgen houden.

— Bij mijn zielezaligheid, ik wil niet meer veinzen... Backereel mag niet sterven! kreet Wybo heftig... God straffe alle Geuzen, indien ze nu werkeloos blijven. Maar dat zullen ze niet! In 't woud van Eenname leven bannelingen, kerels die dorsten naar wraak, en ons zullen helpen. Jacob, zij wachten slechts op leiders! En ik kom u vragen, of wij die leiders zijn willen!

— Hier is mijn hand, Kasper! sprak Blommaert geestdriftig... Mijn hart springt op... een knellende band breekt... wat hier binnen mij drukte, barst los nu... Kom bij het raam, Kasper... daar is het stadhuis... daar ligt onze vriend in boeien... wis denkt hij aan ons... ik durfde aan hem niet peinen, omdat ik mijn lafheid gevoelde... maar nu groet ik hem!

— Ja, vriend Pieter, wij zullen u helpen. Ik heb vrouw en kinderen... maar ik heb ook een hart in het lijf.... Jacob, dezen avond nog moeten wij onze broederen in 't woud van Eenname spreken... gaat gij met mij mede?

— Of ik medega! Ha! Kasper, wat doet het mij deugd, dat ik weer spreken mag! Enkelen moeten het teeken tot den opstand geven! Laten wij het zijn... en vallen wij... liever den dood dan het leven dat ik in de laatste maanden leedde, met dat gevoel van onwaardigheid! Blommaert was eens tapijtwever, van heden af is hij krijgsman... Misschien zal mijn Pauwelken mij wel moeten opvolgen, maar nooit over mij te blozen hebben! O! dat gevoel een slaaf te zijn, machteloos toe te zien bij al dat onrecht, een verloochenaar te worden van eigen vriend... want als wij Backereel laten sterven, verloochenen wij hem... Er moet gehandeld worden! Egmont is naar Spanje geweest om 's konings mededoogen af te smeecken, Montigny en Bergen zijn na hem gegaan, de edelen dienden een verzoekschrift in... De tijd van smeecken is nu voorbij... wij eischen onze rechten, onze vrijheden. Geen Inkwisitie mag onze gedachten aan banden leggen, wij zullen het uitschreeuwen, wat wij gelooven. Ons land, 't oec klein 't ook zij, is ruim genoeg voor hervormden en katholieken, en ieder diene God gelijk hij 't verkiest, maar wij willen vrijheid voor allen.

Hoog rees Blommaerts gestalte tegen het flauw verlichte raam, waarop de weerschijs viel van de fakkels, die naar de verordening ieder burger 's avonds aan zijn deur hangen moest in dezen roerigen tijd. 't Was de verdediger van de vrijheid, die daar stond, de hater van het onrecht en der verdrukking.

Kasper, die nog in den zetel zat, had ontroerd toegeluis-terd.

— Fier is uw taal, fier en mannelijk, zei hij met warmte. Gij, Blommaert, zult ons leiden...

— Met uw hulpe; gij zijt kalmer dan ik... en kalmte hebben we ook noodig...

— We zullen elkander steunen, Jacob. Dezen avond wacht ik u om elf ure bij mijn stal aan den wal; daar is een doorwaadbare plaats in de vestinggracht.

— Ik zal er zijn!

Kasper Wybo vertrok nadat hij even een avondgroet gewisseld had met Agnes.

— Ik zal mijn vriend tot aan het hofpoortje geleiden, zei Jacob tot zijn gade.

— Kus eerst Pauwelken goeden nacht, hij is suf van den vaak.

Blommaert nam zijn zoontje in de armen en hartstochtelijk drukte hij 't kind tegen zijn borst. Een traan perelde in zijn oog... Agnes moest zich omwenden... want met geweld onderdrukte ze een snik. Dacht de moeder aan den ruiter bij de Baarpoorte?

— Pauwelken, mijn lieveling, slaap zacht, zei de vader op teederen toon.

Zwijgend ging hij dan met zijn gezelschap door den hof.

Het slot van het poortje knarste...

— Elf uur, mompelde Kasper.

— Vertrouw op mij!

En de beide burgers scheidden. Wybo snelde door de stille achterstraat. Blommaert keerde in huis terug.

In die achterstraat stonden tegen Blommaerts hofmuur struiken hagedoorn. Een gedaante kwam uit 't gewas te voorschijn.

— Elf uur... 'k zal er zijn, mompelde hij. Wat bediedt deze afspraak? Ik moet dat weten... toch heb ik weinig lust hier tot elf uur te wachten. Lysbeth zal niet meer komen... die verwenschte bezoeker brengt heel onze afspraak in de war! En zaken vóór de liefde... ha! schele Bert kan mij helpen.

De geheimzinnige spion, want zoo moeten we den man, dien we uit die zonderlinge schuilplaats te voorschijn zagen komen, wel noemen, stapte snel voort.

Door allerlei nauwe straten bereikte hij een laag huisje nabij den stadswal. Even luisterde hij. Daarbinnen klonk een akelig geschreeuw.

— Wat haalt schele Bert nu weer uit? zei de vreemdeling bij zichzelf. Ik zal maar eens kloppen. En hij voegde de daad bij het woord.

— De duivel grijpe ieder die mij stoort of breke hem den nek! klonk het weinig verwelkomend.

— En als ge morgen den timmerman niet wilt halen, om

een verbrijzelde deur te herstellen, doe dan fluks open! antwoordde de spion.

— Ha! ik herken u! riep Bert terug, snel 't gebod opvolgend.

Bij 't schijnsel van een roetkaars zag de bezoeker den hutbewoner, een mageren jongeling, met sluik, ros haar, een lang beenderig gelaat en een paar kleine, schele oogen.

— Mijnheer Ravels... welk een eer!

— Zooeven scheent ge weinig op de eer van mijn bezoek gesteld, toen ge den duivel ter hulpe riept.

— De H. Maagd, de H. Joseph, de H. Petrus en alle andere heiligen vergeven mij die onbeleefdheid, maar ik meende dat Hanne, die oude tooverkol, mij weer storen kwam.

— Is Hanne uw lief?

— De H. Paulus, de H. Maarten en alle andere heiligen bewaren me... Hanne, mijn lief... Ze is mijn moei, heer Ravels... en ze komt me altijd lastig vallen om een zoopje, want ze leeft van drank, behalve water...

— Nu, ik kwam niet om inlichtingen over uw familiebetrekkingen...

— Dat begrijp ik, heer.

— Maar, welk geklaag hoorde ik?

— O, zie eens, heer! Ik vermaakte mij...

De kerel toonde een soort van kooi, waarin eenige half-verschroeide muizen lagen te stuiptrekken.

— Kijk, vervolgde de schelm, ik plaagde die aardige beestjes met een gloeiend ijzerke... nu stak ik het aan hun bevallig snuitje, dan aan hun poezelig lijfke, dan aan hun teere pootjes! En springen en piepen, dat ze deden!

— Wreeddaard!

— Ho, ho! Bert is wel eens hoogmoedig. Ziet ge. Ik verbeeldde dat die muizen vermaledijde ketters waren en dat ik Titelmans, de inkquisiteur was, Och, ieder is al eens dwaas.

Kunt ge me niet een plaatsje van beul bezorgen, heer Ravels... dat zou mij lijken! Ha! wat zouden de ketters piepen... nog anders dan die muizen!

— Ik wil veel voor u doen. Bert, maar gij moet me trouw dienen!

— Hebt ge ooit over mij te klagen gehad?

— Neen, nooit! Ik heb u dezen avond noodig...

— En wat moet ik doen? Gaat de schoone jonkvrouw uit het huis op de Markt weer uit en moet ik haar volgen? O, heer Ravels, ge moogt me branden of hangen als een ketter, als ik lieg: nooit zag ik de jonkvrouw met een man in gesprek.

— Houd uw mond, zeg ik, en luister! Ge stelt u op wacht aan Blommaerts hofpoort... Tegen elf uur zult ge Blommaert naar buiten zien komen, ge volgt hem. Waarschijnlijk zal hij met een ander burger uitgaan... Ge vergezelt hen...

— Maar zôd, dat ze mij niet zien!

— Natuurlijk! Oogen en ooren open...

— Vertrouw op mij, heer, maar...

— Ja, ja, geld krijgt ge! Hier hebt ge reeds een voorschot. En ik zal u voor het postje van beul aanbevelen.

— Ha, dat is braaf, heer Ravels. Zie, 't is maar dat ik vrees zelf eens gehangen te worden, als ik geen beul word.

— 't Ware een groot verlies voor Oudenaarde.

— In elk geval toch voor u! hernam Bert listig.

— Uw geweten is dus niet zuiver!

— Mijn geweten is zoo blank als de huid van de schoone juffer, die...

— Vergelijk u niet bij die jonkvrouw, want dan doet ge als een padde die naar de zonne blikst.

— De H. Joseph, de H. Michaël en al de andere heiligen bewaren me, dat ik mijn leelijke tronie zou vergelijken bij een engelengelaat. Maar mijn geweten, heer Ravels... er is geen zwart plekske op. De menschen zijn echter boos, heer! Vind ik een dooden haas, ze zeggen, dat ik stroop. Leggen de kippen van mijn buurman niet, deze rekel durft beweren, dat ze het wel doen, maar dat ik de eieren roof. Onlangs hielp ik een dronken burger, die in de goot lag, op zijn beenen, en een voorbijganger durfde waarachtig zeggen, dat ik in de zakken van den zatlap tastte.

— Toe, toe, gij kunt goed grapjes maken.

— De wereld is boos, heer! Maar Bert leeft hier als een kluizenaar.

— Gij weet dus wat ge doen moet.

Als een Engelbewaarder zal ik Blommaert volgen.

— Morgen vóór het dag is kom ik hier hooren, wat ge weet.

— Als we dan maar terug zijn.

— Dan keer ik nog eens weer. Ooren en oogen open...

— En gij, heer Ravels, houd uw beurs niet te gesloten, want de tijden zijn kwaad.

— Reken op een goede belooning, ik was nooit gierig.

Ravels — we hoorden den naam van den spion — verliet de hut en begaf zich naar 't midden der stad.

— Een voornaam ambt, veel geld en een schoone vrouw, meer begeer ik niet, mompelde hij.

VIERDE HOOFDSTUK

Een Vlaamsche Vrouwe

Blommaert was in de huiskamer teruggekeerd. Spoedig kwam Agnes van boven.

— Pauwelken slaapt al, zei de vrouwe, hij was zoo vermoed.

— Ziet eens, oom en moei, wat vader mij dezen middag liet bezorgen door onze dienstmaagd Kathelijne, zei Lysbeth, een boekje uit haar tassche halend.

— 't Is een deel der H. Schrifture! sprak Blommaert verbaasd. Ja, ik weet wel dat uw vader, de nieuwe leer aankleeft, maar het is toch wel wat onvoorzichtig, om dit boekske met een simpele dienstmaagd mee te geven. 't Was of Kathelijne met ons aller doodvonnis in de tassche liep.

— O, het zat goed verborgen op haar borst.

— Men heeft die boekskes opgespeurd in de meest verborgen schuilhoeken, hernam de burger.

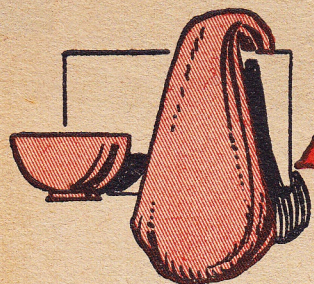
Agnes zag wantrouwend naar den Bijbel. En geen wonder. Het bezit van dit boek stond gelijk met een doodvonnis! Om den Bijbel gelezen te hebben waren reeds talrijke Nederlanders op den brandstapel gestorven.

— Berg het toch goed weg! zei Agnes. Zouden wij het maar niet vernielen?

— Neen! kreet Blommaert. Neen, we zullen het niet vernielen! Niet Titelmans, maar ik ben meester in mijn huis. En 't is een goed, een deugdelijk boek, hé! Gaf het Gillis de Meyere, onzen schoolmeester, geen kracht om juichende

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

—
1926